

nu til Boteringen allene de angivne Grunde, saa kunde man maaskee troe, at deri var tilstrækkeligt Stof; thi, det er naturligtvis en Bilsfarelse at troe, at Høiesterets Domme ikke ere byggede paa Grunde; men man maa betænke, at Grundene nok blive nedskrevne af Høiesterets Secretairerne, men det er kun som Concept, og det er aldeles umuligt at nedskrive dem saaledes, at de strax kunne bruges, det kan der slet ikke være Tale om. Men deraf følger da, saavidt jeg seer, Get af Lo; enten maa Retten udsætte Dommens Afgjælse og da lade den udgaae, ledsaget af Grunde; eller den maa affige Dommene strax og saa bagefter meddele Grundene. Jeg skal nu her ikke afgjøre, hvilket af disse to Alternativer er det rette. Vælger man det sidste og siger, at Dommene strax skal affiges, saa stemmer det meest med den nuværende Indretning; men derimod kan det ikke nægtes, at det første Alternativ, at Dommens Afgjælse, skeer samtidigt med Meddelelsen af Grundene, stemmer mere med Dommens Natur overhovedet. Jeg troer, som sagt, at det vil være vanskeligt at sige, hvilken af disse to Maader der er den rette, og det er saameget mere vanskeligt, som der i saa Henseende ikke foreligger nogen Uttring fra Høiesteret. Mit Forslag gaaer derfor ud paa, at man skal dispensere fra den gjældende Bestemmelse, uden hvilken Dispensation det efter min Overbeviisning vil være aldeles umuligt for Høiesteret at opfylde den Fordring, som man her stiller til den. Det er nemlig klart, at, naar der er en Lov, som siger: Du skal affige Dine Domme strax, saa er denne Lov ikke ophevet, fordi jeg bagefter kommer og siger: Du skal ledsage Dine Domme med Grunde.

Jeg har endnu en tredje Bemærkning at gøre, og det er den, at naar jeg har foreslaaet, at Grundenes Meddelelse eller Dommens Afgjælse med Grunde skal skee inden 8 Dage, kunde det maaskee synes overflødig i den Henseende at sætte en vis Grændse, og jeg tvivler heller ikke paa, at Høiesteret vil gjøre det saa hurtigt som muligt; men paa den anden Side maa det vistnok erkjendes, at det i en Lov af denne Bestaaffenhed vilde være rigtigst at fastsætte en vis Grændse, idet det nemlig er klart, at man slet ikke kunde være

stjent med, om Forhyndelsen af Grundene eller Dommens Afgjælse med Grunde udfættedes i Maaneder eller Hjerdingaar, efterat Afstemningen i den paagjældende Sag er sluttet.

H. Sage: Det er ganske rigtig, som den ærede sidste Taler bemærkede, at Forslagsstillerne ikke have villet fordre Grundene angivne for Høiesteretsdomme i de Tilfælde, hvor Dommene ubetinget stadfæstet en foregaaende Rets-Dom; det maatte i saa Henseende overlades til Høiesteret, hvorvidt den vilde henvise til en foregaaende Rets-Dom eller give nye Grunde; den første Deel af det stillede Endringsforslag er saaledes ikke absolut nødvendig, men jeg anseer den for uskadelig. Den anden Deel af Forslaget er i en ikke ringe Grad forskjellig fra det Forslag, der oprindeligt blev stillet; jeg skal udhæve den Forskjel derimellem, som i mine Tanker er den væsentligste. Efter den nuværende Ordning af Forholdet skal Høiesteret affige sine Domme strax, altsaa Dommerne skulle ikke blot, inden en ny Sag begynder, tage Beslutning, men Dommene skal ogsaa affiges offentlig, strax efterat Beslutningen er tagen. Tanken i det oprindelige Forslag var herefter den, at forsaavidt Høiesteret ikke strax kunde blive enig om Angivelsen af de Grunde, hvorpaa Dommene var bygget, maatte de forhandle indbyrdes, indtil en saadan Enighed kunde bringes tilveie. Man kunde tænke sig Tilfælde, da der vilde medgaae flere Dage til et saadant Arbejde, og efter Forslaget kunde ingen ny Sag begynde, forinden en Beslutning var tagen, hvorefter Høiesteret var bleven enig om Grundene. Forslaget knyttede sig til den bestaaende Retstilstand, og der kunde efter Forslagsstillerens Mening ikke være absolut uoversigtelige Hindringer for den Maade at afgjøre Sagen paa. Jeg skal imidlertid villig indrømme, at Mange, som have et dybt Indblik i disse Forhold, dele den Anskuelse, som den ærede Forslagsstiller har, at Dommens Ledsaagelse af Grunde vanskelig strax kan finde Sted, og derfor en saadan Affattelsesmaade af Lovene kunde forsones, navnlig Medlemmerne af Høiesteret, med den Forandring, der skulde foretages, kan Ingen være villigere end jeg til at gaae ind paa et Forslag af den Natur. For-